
РОЗВИТОК ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Кісельова А. А.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-554-9-25>

ВСТУП

Після здобуття Україною незалежності у 1991 році виникла необхідність забезпечення функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя, зокрема в державному управлінні. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»¹, прийнятий у 2019 році, став ключовим нормативно-правовим актом, що регламентує обов'язковість володіння державною мовою для посадових осіб. У 2020 році Національна комісія зі стандартів державної мови впровадила відповідний іспит, який має комплексний характер і охоплює кілька основних компонентів, таких як тестування з граматики та лексики, аудіювання, читання з розумінням, письмове завдання та усне мовлення. Іспит має важливе значення як з точки зору законодавчої вимоги, так і для забезпечення ефективного функціонування державного апарату. По-перше, він сприяє утвердженню української мови як об'єднувального чинника в багатокультурному суспільстві. По-друге, високий рівень володіння державною мовою забезпечує належну якість обслуговування громадян та ефективну міжвідомчу комунікацію. Нарешті, іспит стимулює професійний розвиток державних службовців, оскільки вимагає постійного вдосконалення мовних компетенцій.

Більше того, відповідно до пункту 6 статті 1 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», чітко зазначено, що «навмисне спотворення української мови в офіційних документах і текстах, зокрема навмисне застосування її з порушенням вимог українського правопису і стандартів державної мови, тягне за собою відповідальність, встановлену законом»². Це положення свідчить про важливість дотримання мовних норм у всіх офіційних

¹ Про забезпечення функціонування української мови як державної. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

² Там само.

документах, що створюються або використовуються органами державної влади.

Проте, попри наявність такого чіткого законодавчого припису, на практиці спостерігається значна кількість випадків порушень мовних норм в офіційних текстах. Дуже яскраво ця проблема відображена в юридичній сфері, де точність і чіткість формулювань мають вирішальне значення, однак не обмежується нею. Аналіз різноманітних офіційно-ділових документів, зокрема судових рішень, оприлюднених на офіційному порталі Єдиного державного реєстру судових рішень, демонструє, що чимало з них містять численні мовні помилки. Це свідчить про те, що рівень володіння державною мовою серед державних службовців потребує істотного поліпшення.

Саме ці обставини визначають актуальність нашого дослідження, в якому прагнемо зосередити увагу на найбільш критичних аспектах, які, на нашу думку, мають стати пріоритетними під час викладання курсів української мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти, а також при проведенні програм підвищення кваліфікації для державних службовців.

Під час аналізу наукових джерел, присвячених питанням удосконалення мовної культури у офіційно-діловій сфері, ми звернули увагу на роботи таких дослідників, як З.В. Ромовська, яка вивчає питання значеннєвих помилок та порушення логічних зв'язків, О.В. Чорноус із аналізом у сфері пунктуаційних помилок, що суттєво впливають на точність юридичних формулювань, а також С.О. Шестакової, яка подає огляд загальних тенденцій щодо якості судового мовлення. П.Ю. Гриценко у своїх публікаціях розглядає розвиток української мови в публічному управлінні, А. І. Москаленко досліджує специфіку ділового мовлення в органах державної влади.

Існують також численні посібники та методичні рекомендації, присвячені як українській мові за професійним спрямуванням в цілому (Клименко Н.Ф., Кравець Л.В., Печеніна Т.В., Мамич. М.В., Мельничук О.В., Юшук І. П.), так і призначення безпосередньо для навчання державних службовців (Олійник О.М., Плющ М.Я., Шевчук С.В.).

Проте, незважаючи на наявність великої кількості праць та постійну роботу з удосконалення мовної компетенції серед державних службовців, питання помилок у офіційно-діловій документації й досі залишається актуальним та таким, що потребує подальшої розробки.

Мета дослідження, отже, полягає в класифікації та аналізі найбільш актуальних аспектів, що потребують удосконалення в офіційно-діловому мовленні.

1. Категоризація ключових помилок відповідно до мовних рівнів

Офіційно-діловий стиль вирізняється суворими вимогами до побудови тексту, змістового наповнення та мовного оформлення. Ці вимоги спрямовані на забезпечення чіткості, логічності й однозначності викладу інформації, що є важливою умовою для ефективної ділової комунікації. Основними характеристиками цього стилю є стандартизованість, уніфікованість і прагнення до лаконічності, що дозволяє уникати двозначностей і забезпечує точне передання змісту.

Проте навіть за дотримання основних принципів офіційно-ділового стилю в процесі створення текстів нерідко виникають лінгвістичні помилки, які можуть негативно вплинути на якість документації. Такі помилки часто є результатом недостатнього рівня мовної компетенції авторів, які як правило не є фахівцями у галузі філології. Низька обізнаність із нормами сучасної української літературної мови, незнання або недотримання мовних правил призводить до типових похибок у ділових текстах.

Типологія мовних помилок у документах офіційно-ділового стилю може бути класифікована відповідно до загальноприйнятих мовних норм³, зокрема тих, що регулюють правила писемної комунікації. До основних категорій таких помилок належать:

Лексичні помилки – стосуються неправильного використання слів, нерозрізнення значень і семантичних відтінків, порушення закономірностей лексичної сполучуваності;

- Словотвірні помилки – виникають унаслідок невмілого використання морфем, неправильного їх розташування або невідповідності у формуванні нових слів;

- Морфологічні помилки – пов'язані з неправильним вибором морфологічних форм слів або хибним їх поєднанням з іншими словами у реченні;

- Синтаксичні помилки – проявляються у невдалих конструкціях словосполучень і речень, порушенні правил побудови граматичних структур;

- Стилїстичні помилки – виникають унаслідок недоречного використання мовних засобів у певному контексті, невідповідності вибраних засобів ситуації спілкування;

- Орфографічні помилки – стосуються неправильного написання слів, хоча завдяки використанню сучасних комп'ютерних технологій їх кількість значно зменшилася;

³ Мовна норма. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Мовна_норма

- Пунктуаційні помилки – пов’язані з неправильним уживанням розділових знаків, що може змінювати зміст висловлювання або ускладнювати його сприйняття.

Незважаючи на те, що сучасні технічні засоби значно полегшують процес перевірки орфографії, автоматичні програми не завжди можуть виявити помилки, пов’язані з граматичними, стилістичними чи синтаксичними аспектами. Тому дотримання мовних норм залишається важливою умовою для створення якісних офіційно-ділових документів, а систематична робота над підвищенням мовної компетенції авторів є ключовим чинником удосконалення ділової комунікації.

2. Дослідження помилок на рівні окремих слів

До помилок, що виникають на рівні окремих слів уналежнюємо такі, які відносяться до лексичного рівня, що включає словотвірні, морфологічні, власне лексичні та частково стилістичні норми.

Словотвірні помилки – це порушення норм словотвору, які виникають під час неправильного утворення нових слів або вживання невластивих форм у певному контексті. В офіційно-діловому стилі такі помилки особливо небажані, оскільки цей стиль вимагає чіткості, точності та логічної послідовності. Серед основних помилок такого типу:

1. Неправильне утворення слів із суфіксами чи префіксами, що виникає, коли використано непродуктивні або невластиві для української мови словотвірчі елементи. Наприклад, вживання запозичених префіксів, які не мають усталеного вживання в українській мові «*суперінновація*» замість «*надсучасна інновація*»; невластиве поєднання словотвірчих елементів і отримання в результаті конструкцій, що виглядають штучно або складно для українського мовного середовища, наприклад «*самодіяльність*» замість «*ініціативність*».

2. Останнє можна також уналежнити до калькування з інших мов, неприродне для української мови, викликані буквальним перекладом з інших мов («*договірність*» замість «*угода*» або «*домовленість*»; «*діюче законодавство*» замість «*чинне законодавство*», використання слова «*наступних*» перед переліком, де, згідно з нормами, має бути вжито «*таких*»; мотивоване допущеною у законодавчій базі помилкою вживання слова «*підлягає*» (в укр. мові має значення «*знаходитись під чимось*») у значенні «*належить/необхідно*»; використання конструкції «*на протязі двох років*» там, замість «*протягом*»; дієслово «*являться*» у значенні «*бути*», оскільки вони не є синонімами; **тлумачення слова «вірний» як «правильний», а не у властивому йому значенні «відданий, який не зраджує».**

3. Використання неправильних словотвірчих моделей, наприклад, утворення іменників від дієслів невластивими способами

(«перевірочний акт» замість «перевірний акт»; «підтвердження факту отримання документа» замість «підтвердження факту отримання документа»; «порядок здійснювання контролю за процесом», коли правильно «порядок здійснення контролю за процесом»; «умови виконання договору» замість «умови виконання договору»; «процедура підписування угоди» замість «процедура підписання угоди»; «процес створювання нової структури» замість «процес створення нової структури»).

Морфологічні помилки – це порушення норм словозміни та словотвору, а також неправильне використання граматичних форм слів. В офіційно-діловому стилі такі помилки можуть суттєво вплинути на точність і професійність викладу інформації. Виокремлюють такі:

1. Неправильне вживання відмінкових форм іменників, коли використовують хибну для конкретного висловлення відмінкову форму («згідно закону» замість «згідно з законом»; «у відповідності до наказу» замість «відповідно до наказу»).

2. Неправильне використання форм числівників через помилки у відмінюванні чи хибне сполучення іменників з кількісними числівниками («більше ста п'ятидесяти гривень» замість «більше ста п'ятдесяти гривень»; «два депутата» замість «два депутати»).

3. Помилки у відмінюванні прикметників, часто пов'язані із неправильним поєднанням з прийменниками («по новому договору» замість «за новим договором»; «у вищій мірі» замість «вищою мірою»).

4. Неправильне утворення та вживання форм дієслів, зокрема дієприкметників, що в українській мові у теперішньому часі вживаються обмежено. Однак, велика кількість офіційно-ділових документів містить активні дієприкметники теперішнього часу, які є неприродними для («маючого» замість «того, що має»; «проживаючого» замість «такого, що проживає»; «слідуючий» замість «наступний»). Помилковим також є використання безособових форм дієслова на -но, -то у поєднанні із називанням діяча в орудному відмінку («судом встановлено» замість «суд встановив»; «заявником не виконано» замість «заявник не виконав»; «відповідачем було надано» замість «відповідач надав»). В українській мові вживання таких форм доречно лише у випадку, коли дію виконує невідома або неназвана особа. Окремо необхідно сказати про постфікс –ся, що, як відомо, часто ненормативно вживають у випадках, коли не йдеться про взаємодію чи дію, направлену на самого себе. Характерним прикладом такої помилки є конструція «вибачаюсь» замість «вибачте».

5. Неправильне вживання займенників, до якого входить **нерозрізнення форми родового відмінка особового займенника «вони» – «їх» та присвійних займенників «їхній, їхня, їхнє, їхній» («їх права» замість «їхні права»; «їх батька» замість «їхнього батька»)**. Сюди ж уналежнюємо тавтологію, викликану вживанням займенників «свій, своя, своє, свої» («свої власні обов'язки» замість «власні обов'язки» або «свої обов'язки»).

6. Помилки у використанні прийменників, що можуть бути пов'язані чи ні з певною інтерференцією та іноді викликати зміну наступного іменника («**відповідно наказу**» замість «**відповідно до наказу**»; «**завдяки недолікам**» замість «**через недоліки**», адже прийменник завдяки використовується тільки у позитивному значенні; «**докази по справі**» замість «**докази у справі**»; «у порушення вимог» замість «на порушення вимог», «наданих в обґрунтування» замість «наданих на обґрунтування»).

Лексичні помилки у офіційно-ділових текстах створюють загрозу неправильного сприйняття змісту та можуть порушувати офіційну тональність документів. До них в межах нашої класифікації уналежнюємо й порушення **стилістичних** норм української мови. Серед помилок такого типу:

1. Вживання синонімічних слів без урахування стилістичної відповідності («**укласти договір**» замість «**підписати договір**» не зважаючи на відмінність у процесах; «**здійснити контроль**» замість точнішого «**проводити контроль**»; «**одержувати перемогу**» замість «**добувати перемогу**»; «**зустрічати помилки**» замість «**виявляти помилки**»).

2. Вживання кальк, тобто слів що є дослівним перекладом з іншої мови, але не можуть бути нормативно вжиті у певній ситуації у зв'язку з відмінностями у мові-реципієнті та мові-донорі⁴ («**реалізувати проєкт**» замість коректного «**здійснювати проєкт**»; «**прийти до висновку**» замість «**дійти висновку**»; «**прийняття спроб**» замість «**здійснення спроб**», «**одних і тих самих**» замість «**тих самих**»; «**приймає до уваги**» замість «**бере до уваги**»; «**підняти питання**» замість «**порушити питання**»; «**приношу вибачення**» замість «**прошу вибачення**»; «**набирати законної сили**», хоча нормативними є варіанти «**набути законної сили**» та «**набути сили закону**»).

3. Недоречне вживання термінів, що призводить до недостатньо чіткого розуміння викладеного поняття («**аналізувати ситуацію**» замість «**оцінювати ситуацію**», що має інше змістове навантаження;

⁴ Харчук Л.В. Лексико-семантичні норми у формуванні мовної компетентності державного службовця. *ВІСНИК УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ. Серія «ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ»*. 2021. № 2 (22). С.228-236.

«моніторити результати» замість точнішого «відстежувати результати»; «ідентифікувати проблему» замість «визначити проблему»⁵. Сюди ж можна уналежнити розповсюджену помилку нерозрізнення понять «строк» (який означає визначений період часу, із завершенням якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення) та «термін» (що позначає конкретний момент часу, з настанням якого пов'язана відповідна юридично значуща дія чи подія).

4. Тавтологія, тобто повторення тотожних за значенням слів, що є надлишковим («першочерговий пріоритет» замість «пріоритет»; «кінцевий результат», хоча достатньо вжити «результат»; «безкоштовний подарунок» замість «подарунок»).

5. Невідповідність лексики сфері застосування, вживання розмовних слів виразів, неприпустимих у офіційно-діловому стилі («закрутити справу» замість «завершити роботу»; «підкинути ідею» замість «запропонувати ідею»; «дуже хочеться попросити», «припрошуємо» та «прийдіть-но» замість нормативного «просимо прийти»; «хочемо вибачитися» замість «прошу вибачення»).

3. Аналіз помилок на надслівному рівні

Розглядаючи наведені у вступі норми мови, на надслівному рівні звертаємо увагу на синтаксичні та пунктуаційні, порушення яких не обмежується неправильним вживанням певного слова чи словосполучення, а розширюється до рівня речення, абзацу чи цілого тексту.

Важливу роль у забезпеченні цих характеристик відіграють **синтаксичні норми**, дотримання яких сприяє ефективній комунікації в офіційно-діловій сфері.

Основними синтаксичними нормами офіційно-ділового стилю є:

1. Використання простих і складних речень чіткої структури, а також уникнення надмірного ускладнення синтаксичних конструкцій, що може ускладнити розуміння змісту. Наприклад, замість «Враховуючи обставини, що склалися внаслідок непередбачених змін у законодавстві, які безпосередньо вплинули на порядок оформлення документів, заявнику необхідно, за можливості, подати додаткові довідки.» дочерно буде вжити «У зв'язку зі змінами в законодавстві заявнику необхідно подати додаткові довідки».

2. Стандартизовані мовні формули, що передбачають використання усталених конструкцій, які забезпечують однозначність

⁵ Мунтян О.О. Паронімія в офіційно-діловому стилі української мови. Current issues of science, prospects and challenges : collection of scientific papers "SCIENTIA" with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, Sydney, Australia, October 4, 2024. – Sydney, Australia : International Center of Scientific Research, 2024. – P. 89-90.

тлумачення. Тобто, замість порушення стандартних мовних формул «З огляду на вищесказане, хотілося б попросити...» варто вживати «На підставі вищевикладеного».

3. Відсутність емоційно-експресивних конструкцій, оскільки офіційно-діловий стиль прагне до нейтральності та об'єктивності. Відповідно, «*Просимо терміново, без зволікань, надати необхідні документи.*» необхідно замінити на «*Просимо надати необхідні документи у встановлений термін.*».

4. Правильне узгодження членів речення, особливо узгодження підмета і присудка. Наприклад «Документи подаються особисто заявником.» замість «Документи подається особисто заявником».

Пунктуація також відіграє важливу роль у структурі офіційно-ділових текстів, забезпечуючи їхню логічність, зрозумілість і нормативність. Помилки в розділових знаках можуть змінювати зміст документа, спричиняти юридичні чи комунікативні труднощі та впливати на сприйняття тексту.

Помилки пунктуаційного рівня представлені двома основними типами.

До першого типу належать пропущені розділові знаки:

1. Пропущена кома у звертанні («*Шановні колеги звертаємо увагу на...*» замість «*Шановні колеги, звертаємо увагу на...*»).

2. Пропущена кома перед підрядним реченням («*Просимо повідомити чи можливо перенести термін виконання договору.*» замість «*Просимо повідомити, чи можливо перенести термін виконання договору.*»).

3. Пропущена кома при однорідних членах речення («*До складу комісії входять юристи економісти бухгалтери та аналітики.*» замість «*До складу комісії входять юристи, економісти, бухгалтери та аналітики.*»).

4. Пропущена кома до чи після вставної конструкції («*Тобто, за наведеною нормою в касаційній скарзі...*» замість «*Тобто, за наведеною нормою, в касаційній скарзі...*»).

5. Пропущена кома при дієприкметникових та дієприслівникових зворотах («*Відповідачі належним чином повідомлені телефонограмами про дату, час та місце розгляду справи, у судові засідання не з'явилися.*» замість «*Відповідачі, належним чином повідомлені телефонограмами про дату, час та місце розгляду справи, у судові засідання не з'явилися.*»).

6. Пропущена двокрапка перед переліком («*Необхідно подати такі документи довідку про доходи копію паспорта заяву.*» замість «*Необхідно подати такі документи: довідку про доходи, копію паспорта, заяву.*»).

7. Пропущене тире в безсполучниковому реченні (*«Дата подання заявки впливає на можливість участі у тендері.»* замість *«Дата подання заявки – впливає на можливість участі у тендері»*).

Другий тип представлений вживанням розділових знаків у невласливих для них ситуаціях:

1. Зайва кома між підметом і присудком (*«Керівництво компанії, ухвалило рішення про реорганізацію.»* замість *«Керівництво компанії ухвалило рішення про реорганізацію»*).

2. Невиправдане вживання коми перед сполучником «і» в однорідних членах речення (*«До складу комісії увійшли: юристи, економісти, і бухгалтери.»* замість *«До складу комісії увійшли: юристи, економісти і бухгалтери»*).

3. Вживання розділових знаків між підметом і присудком (*«Основним завданням відділу кадрів – є підбір персоналу.»* замість *«Основним завданням відділу кадрів є підбір персоналу»*).

4. Неправильне використання лапок у назвах документів (*«Відповідно до наказу № 12 від 15.02.2024, «Про зміну графіка роботи»...»* замість *«Відповідно до наказу № 12 від 15.02.2024 «Про зміну графіка роботи»...»*).

5. Зайва кома перед підрядним реченням (*«Доводимо до Вашого відома, що, зустріч відбудеться о 10:00.»* замість *«Доводимо до Вашого відома, що зустріч відбудеться о 10:00»*).

6. Невиправдане вживання двокрапки перед переліком після дієслова (*«Засідання відбудеться: 15 травня 2024 року о 14:00.»* замість *«Засідання відбудеться 15 травня 2024 року о 14:00»*).

7. Використання коми перед обставинами у поширених реченнях (*«...щодо підготовки відповідними фахівцями науково-консультативної ради наукового висновку про норму права, яка по-різному застосовувалася судом касаційної інстанції, у справі № 908/4804/14...»* замість *«(«...щодо підготовки відповідними фахівцями науково-консультативної ради наукового висновку про норму права, яка по-різному застосовувалася судом касаційної інстанції у справі № 908/4804/14...»*).

8. Використання коми перед "тощо" (*«...вирішується в кожному конкретному випадку на розсуд суду, враховуючи об'єктивні обставини, такі як майновий стан заявника, тощо...»* замість *«...вирішується в кожному конкретному випадку на розсуд суду, враховуючи об'єктивні обставини, такі як майновий стан заявника тощо...»*).

9. Нерозрізнення вставного "зокрема" та "зокрема" на початку уточнювального звороту (*«...яким внесені зміни до Закону № 3674-VI, зокрема, щодо розміру ставок судового збору...»* замість *«...яким*

внесені зміни до Закону № 3674-VI, зокрема щодо розміру ставок судового збору...»).

10. Використання крапки з комою замість коми («...він може знищити, сховати або спотворити будь-яку з речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; незаконно впливати на свідків або перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином...» замість «...він може знищити, сховати або спотворити будь-яку з речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, незаконно впливати на свідків або перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином...»).

ВИСНОВКИ

Незважаючи на законодавчі засади, проблема порушення мовних норм у офіційно-ділових документах залишається актуальною, що свідчить про необхідність подальшого вдосконалення мовної підготовки державних службовців.

Аналіз мовних помилок у офіційно-ділових текстах дозволяє виділити кілька ключових аспектів, які потребують уваги. По-перше, це лексичні помилки, пов'язані з неправильним використанням слів, калькуванням з інших мов, тавтологією та недоречним вживанням термінів. Такі помилки не лише спотворюють зміст документів, але й порушують професійний стиль комунікації. По-друге, словотвірні та морфологічні помилки свідчать про недостатнє розуміння норм української мови, що призводить до неправильного утворення слів та вживання граматичних форм. Це особливо критично в юридичній сфері, де точність формулювань має вирішальне значення.

На синтаксичному рівні помилки виявляються у неправильній побудові речень, порушенні стандартизованих мовних формул та надмірному ускладненні конструкцій, що ускладнює сприйняття тексту. Пунктуаційні помилки, такі як пропущені або зайві розділові знаки, також впливають на якість документів, змінюючи зміст або ускладнюючи його розуміння. Це підкреслює важливість дотримання не лише лексичних, але й граматичних та стилістичних норм у офіційно-діловому мовленні.

Для подолання цих проблем необхідно зосередити увагу на підвищенні мовної компетенції державних службовців. Це може бути досягнуто шляхом впровадження спеціалізованих курсів української мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти, а також через програми підвищення кваліфікації для працівників державного апарату. Важливим є також використання сучасних методичних матеріалів та інтерактивних засобів навчання, які дозволять ефективно

опрацювати найбільш поширені помилки та закріпити навички правильного мовлення.

Крім того, необхідно активізувати роботу з популяризації української мови як інструменту професійної комунікації. Це включає проведення тренінгів, семінарів та майстер-класів, спрямованих на вдосконалення мовних навичок, а також розробку рекомендацій щодо уникнення типових помилок у офіційно-діловій документації. Важливу роль у цьому процесі мають грати також інститути мовної експертизи, які можуть надавати консультації та проводити аналіз документів на предмет дотримання мовних норм.

У цілому, впровадження комплексного підходу до підвищення мовної культури державних службовців дозволить не лише поліпшити якість офіційно-ділових документів, але й сприятиме утвердженню української мови як ефективного інструменту державного управління. Це, у свою чергу, зміцнить довіру громадян до державних інституцій та забезпечить більш ефективну комунікацію між різними ланками державного апарату.

АНОТАЦІЯ

Досліджено проблему розвитку та вдосконалення мовлення державних службовців у сучасних умовах, зокрема у контексті забезпечення функціонування української мови як державної. Увага направлена на важливість дотримання мовних норм у офіційно-діловій документації, що є ключовим для ефективної комунікації в державному управлінні. Проаналізовані основні типи мовних помилок, які зустрічаються в офіційних документах, зокрема лексичні, словотвірні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні, орфографічні та пунктуаційні. Підкреслимо, що такі помилки не лише спотворюють зміст документів, але й порушують професійний стиль комунікації, що особливо критично в юридичній сфері. У статті запропоновані шляхи подолання цих проблем, зокрема через впровадження спеціалізованих курсів української мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти, програми підвищення кваліфікації для державних службовців, а також популяризацію української мови як інструменту професійної комунікації.

Література

1. Про забезпечення функціонування української мови як державної. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
2. Мовна норма. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Мовна_норма
3. Харчук Л.В. Лексико-семантичні норми у формуванні мовної компетентности державного службовця. *ВІСНИК УНІВЕРСИТЕТУ*

ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ. Серія «ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ». 2021. № 2 (22). С. 228-236.

4. Мунтян О.О. Паронімія в офіційно-діловому стилі української мови. *Current issues of science, prospects and challenges : collection of scientific papers "SCIENTIA" with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, Sydney, Australia, October 4, 2024.* – Sydney, Australia : International Center of Scientific Research, 2024. – P. 89-90.

Information about the author:

Kiselova Anastasiia Andriivna,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Applied Linguistics
National University “Odesa Law Academy”
23, Fontanska doroha street, Odesa, 65009, Ukraine